

Toldot – Genesis 25:19 – 28:9

Aliyah 3 – Genesis 26:13 – 26:22

In deze *aliyah* lezen we dat **Izak steeds rijker** wordt. Ook lezen we dat Izak de **putten** van zijn vader Abraham weer open maakt. De Filistijnen hadden deze namelijk dichtgegooid met stof of aarde. Vervolgens lezen we dat Izak drie nieuwe putten graaft. Over twee daarvan wordt ruzie gemaakt, maar over de derde niet. Eindelijk krijgt Izak de ruimte om vruchtbaar te zijn in het land en verder te groeien.

Laten we eerst nadenken over de **rijkdom** van Izak. Zijn rijkdom houdt een grote belofte in. God wil zijn kinderen kennelijk zegenen met rijkdom en voorspoed. Dat is in het hart van de hemelse Vader. Yeshua heeft in Mattheüs 7:11 gezegd dat als aardse vaders al **goede gaven** aan hun kinderen willen geven, dat de hemelse Vader nog veel meer goede gaven aan zijn kinderen wil geven, wanneer zij daarom vragen. We mogen er dus van overtuigd zijn dat God ons ook financieel wil zegenen. Dat verlangen leeft in zijn hart.

Hier is echter niet alles mee gezegd. Yeshua heeft ook duidelijk gezegd in de Bergrede dat je geen schatten moet verzamelen op deze aarde, maar juist in de hemel. Hij **waarschuwde** keer op keer tegen het verzamelen van rijkdommen, want rijke mensen gaan heel moeilijk het Koninkrijk van God binnen. Hij zei dat waar jouw schat is, ook jouw hart zal zijn. Dus je kunt beter arm in deze wereld zijn en rijk in de hemel, dan andersom.

Dit laat zien dat wij, als volgelingen van Yeshua, ons niet zo bezig moeten houden met het verzamelen van geld en bezittingen. Jazeker, de hemelse Vader wil ons met alle goede gaven zegenen, maar de rijkdom mag **nooit een doel op zich** worden. De aardse rijkdommen zijn slechts een bijproduct van onze wandel met de Heer. Als ze komen, mogen we ze dankbaar ontvangen en als ze ontbreken mogen we ook vertrouwen dat we genoeg hebben om ons pad in deze wereld te voltooien.

Yeshua zei dan ook in Mattheüs 6:33: **'Zoek eerst het Koninkrijk van God en Zijn gerechtigheid, en al deze dingen zullen u erbij gegeven worden.'** Wij zijn niet geroepen om rijkdommen te zoeken, maar om het Koninkrijk van God te zoeken. De rest wordt er als bijproduct bijgegeven. En zolang we dit als zodanig kunnen ontvangen en God ervoor kunnen danken, is het goed. Maar zodra we ons vertrouwen op onze rijkdommen gaan stellen of ze gaan een doel op zich worden, dan kan God ze beter van ons wegnemen, zodat we niet ten val komen. Het moet om God en zijn Koninkrijk en zijn gerechtigheid blijven draaien. Als we daarop inzetten, dan verzamelen we schatten in de hemel.

Voordat we Gods rijkdom en zegen kunnen ontvangen, onderwijst God ons daarom vaak om ons **vertrouwen alleen op Hem** te stellen. Het kan maar zo zijn dat je door een tijd van financiële onzekerheid heengaat en de eindjes nauwelijks aan elkaar kunt knopen, net zolang totdat je jouw vertrouwen volledig op God hebt gesteld, dat Hij altijd op tijd voorziet. En dat er dan ineens rijkdom en zegen jouw kant op gaat stromen op een manier die jij niet voor mogelijk had gehouden. God is een wonderlijk en zegenend God, die ons altijd voorziet in dat wat wij nodig hebben. Uiteindelijk zijn we met Yeshua zelfs erfgenamen van de hele wereld. Wij zullen samen met Hem **de wereld beërven** volgens Mattheüs 5:5.

Izaks rijkdom nam steeds meer toe. Toch gaat het hier om meer dan rijkdom en bezit alleen. Dat kunnen we opmaken uit hoe de toename van Izak verwoord wordt. In vers 13 staat dat **Izak groot werd** en hij wandelde/ging gaandeweg en werd groter, totdat hij zeer groot was. We krijgen hieruit het idee dat Izak zeer **invloedrijk** werd en op alle gebieden van zijn leven toenam. Hij was succesvol in wat hij ondernam. Hij groeide en groeide, totdat niemand meer om hem heen kon. Dit had niet alleen met financiën te maken, maar met zijn hele aanwezigheid in de toenmalige wereld.

Hierin zit een prachtige verwijzing naar Yeshua, van wie Izak een beeld is. In Lukas 2:52 staat namelijk geschreven: *En Yeshua nam toe in wijsheid en in grootte en in genade bij God en de mensen.* Ook Yeshua werd gaandeweg groter, toen Hij hier op aarde opgroeide. Dit uitte zich niet zozeer in rijkdom, maar wel in wijsheid, invloed en genade (of gunfactor). Yeshua nam geestelijk zozeer toe, dat niemand meer om Hem heen kon. Zijn invloed liet zich wijd en zijd gelden. En de mensen hielden van Yeshua. En zelfs God de Vader keek er met liefde en vreugde naar dat zijn Zoon zo prachtig opgroeide en groot werd.

Vervolgens staat er in vers 14 dat **Izak kleinvee** en grootvee had en dat hun dienstwerk groot was. En de **Filistijnen** werden **jaloers** op hem. Er staat niet hoe groot zijn veestapel was, maar die zal behoorlijk aanzienlijk geweest zijn. De nadruk valt echter op het feit dat zijn dieren hem goed werk leverden. Hun dienstwerk was groot.

Ook hierin zien we een verwijzing naar Yeshua's leven. **Yeshua** verzamelde een behoorlijke **kudde van mensen** om zich heen. En deze mensen waren Hem zeer toegewijd, althans, tot aan het moment van de kruisiging. En de **Farizeeën** werden erg **jaloers** op Yeshua, omdat Hij hun schapen voor zich won. In Johannes 12:19 horen we de Farizeeën tegen elkaar zeggen: *'U ziet dat u totaal niets bereikt! Zie, de hele wereld loopt achter Hem aan.* Hun jaloezie leidde er uiteindelijk toe dat zij Yeshua wilden doden.

Daarna lezen we in vers 15 en 18 dat de Filistijnen de **putten van Abraham dicht** hadden gestopt met stof of aarde. Hier wordt het woordje 'afar' ('stof' of 'aarde') gebruikt. Ditzelfde woordje treffen we aan in Genesis 3:19 waar staat: *Stof bent u en u zult tot stof terugkeren.* De Filistijnen stopten dit stof in de putten van Abraham. Waarom is deze link belangrijk? Wel, waterputten komen vaak in de Bijbel voor en ze dragen ook een geestelijke betekenis. Ze staan voor de **geestelijke bronnen**, die ons leven van God kunnen geven. Zonder deze geestelijke bronnen zijn we slechts stof en keren we tot stof terug. We hebben de geestelijke bronnen van God nodig, willen we daadwerkelijk en eeuwig leven. De Filistijnen stopten deze putten, deze bronnen, echter dicht met stof.

En opnieuw zien we hierin een krachtige verwijzing naar Yeshua's leven. Hij streed een heftige geestelijke strijd met de Farizeeën en Schriftgeleerden. Deze strijd spitste zich toe op de geestelijke bronnen van Gods Thora. In Mattheüs 23 spreekt Yeshua openlijk uit wat Hij van de **Farizeeën en Schriftgeleerden** vond. Zij maakten door hun overleveringen de **Thora krachteloos**. Zij ontnamen het Woord van God zijn geestelijke kracht. Door allerlei onbenullige regeltjes verdoezelden ze de zaken waar het daadwerkelijk om ging. Ze maakten mensen tot kinderen van de hel met hun uiterlijke schijngodsdienst. Dit is het stof wat zij in de bronnen van God stopten. De bronnen van Gods Woord gaven geen leven meer, maar brachten alleen maar meer dood. **Yeshua heropende** deze bronnen echter, door te onderwijzen waar de Thora daadwerkelijk om ging. Hiermee heropende Hij de bronnen, die zijn hemelse Vader al gegeven had.

Maar **Izak** groef niet alleen de putten van zijn vader Abraham open. Hij begon ook **nieuwe putten** te graven, op zoek naar levend water. Toen hij de eerste put groef, begonnen de herders van Gerar te vechten met Izaks herders. Zij zeiden dat het water van hun was. Daarom noemde hij de put '**Esek**', wat 'ruzie' of 'strijd' betekent. Toen hij de tweede put groef, werd er opnieuw ruzie om gemaakt, dus noemde hij de put '**Sitnah**', wat 'vijandigheid' betekent. Dit woord is afgeleid van dezelfde wortel als het woordje 'satan' en kan letterlijk met 'haar satan' vertaald worden. Niet zo positief dus...

Deze twee putten lijken te wijzen naar twee vormen van strijd in het leven. De put 'Esek' verwijst naar de **intermenselijke strijd**. Mensen kunnen jaloers worden en ons dingen ontnemen. Zij kunnen ons tegenwerken en de geestelijke zegen proberen te roven. De put 'Sitnah' verwijst dan naar de **strijd met satan** en zijn demonische rijk. Ook satan probeert de zegen te roven en onze geestelijke bronnen te bestrijden. Deze strijd is de diepere en ware strijd, die we in het leven te voeren hebben. In Efeze 6:12 staat immers dat wij de strijd niet hebben te voeren tegen vlees en bloed, maar tegen de boze geestelijke machten.

De derde put kan Izak eindelijk voor zichzelf houden. Daar wordt geen strijd meer om gevoerd. Let er op dat er staat dat **Izak daar wegtrok** en toen de **derde put** groef. Hij koos er zelf voor om de mensen te verlaten, die hem tegenwerkten. Hij koos er ook voor om de invloeden van satan achter zich te laten. Hij begon zich in nieuw gebied te bewegen, waarin God hem eindelijk ruimte kon geven en kon zegenen. Dit laat zien dat we een verantwoordelijkheid hebben in onze strijd. Wij dienen ons af te keren van slechte patronen, zonden, vloeken en narigheid. Wij worden opgeroepen om samen met God op **nieuwe en zegenrijke paden** te gaan treden, waarin we **ruimte en vrijheid** gaan ervaren. Daar wil Gods Geest ons bij helpen.

Ook in deze laatste drie putten zien we een verwijzing naar het leven van **Yeshua**. Hij kwam namelijk niet alleen om de putten van zijn hemelse Vader open te graven, maar Hij kwam ook **nieuwe bronnen** openen. Hij herstelde niet alleen het Thora onderwijs, maar brak ook de bronnen van de **Heilige Geest** open voor de mensen. Woord en Geest zijn het krachtige paar dat ware ruimte en vruchtbaarheid geeft. Yeshua heeft twee keer heel duidelijk over deze nieuwe bronnen van de Heilige Geest gesproken. Laten we daar kort naar kijken.

In Johannes 4:14 horen we Yeshua tegen de Samaritaanse vrouw bij de put zeggen: '*... maar wie drinkt van het water dat Ik hem zal geven, zal in eeuwigheid geen dorst meer krijgen. Maar het water dat Ik hem zal geven, zal **in hem een bron worden** van water dat opwelt tot in het eeuwige leven.*'

En in Johannes 7:38-39 horen we Yeshua op het Loofhutzenfeest het volgende zeggen: '*Wie in Mij gelooft, zoals de Schrift zegt: Stromen van levend water zullen **uit zijn binnenste vloeien**. En dit zei Hij over de **Geest**, die zij die in Hem geloven, ontvangen zouden; want de Heilige Geest was er nog niet, omdat Yeshua nog niet verheerlijkt was.*'

Yeshua verzekert zijn volgelingen dus van een nieuwe bron, namelijk de Bron van de Heilige Geest. Deze zou van binnenuit gaan opwellen, zodat levend water uit het binnenste van de gelovigen zou gaan stromen. Deze bron werd met **Shavuot** (Pinksteren) geopend. Toen begon de Heilige Geest zich op een nieuwe manier te manifesteren. Hij werd tot een geweldige bron in de leerlingen van Yeshua. Dit is de nieuwe bron die ruimte en vruchtbaarheid geeft.

Is deze **bron bevochten** door satan en door mensen? Zeker! Satan en de mensen hebben **Yeshua aan het kruis** gehangen. Zij wilden niet dat deze nieuwe geestelijke bronnen geopend zouden worden. Zij wilden Yeshua doden en daarmee een einde maken aan zijn missie. Maar het wonder is dat juist zijn kruisiging betekende dat er ruimte kwam voor de nieuwe Bron van de Heilige Geest. Juist het bloed van Yeshua kocht het recht om deze Bron te openen in de wereld. Een Bron die niet meer te stoppen is en de wereld overspoeld.

Bijzonder is ook dat de bron *Rehoboth* ('ruimtes'), waar niet om gestreden werd, nu juist in **Genesis 26:22** genoemd wordt. Het getal 26 is de getalswaarde van de Godsnaam **JHWH**. En het getal 22 staat voor de 22ste en laatste letter van het alfabet: de **tav**. Deze letter *tav* werd vroeger als een **kruis** geschreven. Deze getallen verwijzen dus naar het feit dat God Zelf in zijn Zoon aan het kruis gehangen werd. Dat gaf de ruimte en de zegen die nodig waren om vruchtbaar te worden in het leven. Yeshua's offer maakt dat de Bron van de Heilige Geest opengaat en niet meer gesloten kan worden door satan of mensen. Hij heeft ervoor betaald met zijn bloed.

Aan ons de vraag: blijven wij hangen bij het opengraven van **oude putten** uit het verleden? Blijven wij hangen bij Bijbelstudies, kerkvaders, rabbijnen, boeken, geestelijke voorvaderen, etc.? Of willen wij samen met God ook **nieuwe putten** gaan graven? Willen we de volheid van het werk van de Heilige Geest ontvangen? Yeshua heeft het voor ons verdient door zijn leven te geven. Laten we dit geschenk eer aan doen! Laten we ons uitstrekken naar geestelijke vernieuwing.

Wat hebben we nu geleerd?

1. God wil ons zegenen met rijkdom en voorspoed
2. Rijkdom mag geen doel op zich zijn, maar is bijproduct van onze wandel met God
3. In deze wereld is het soms goed om geen financiële rijkdom te bezitten
4. De rechtvaardigen zullen met Yeshua de hele wereld beërven
5. Yeshua nam toe in wijsheid, grootte (invloed) en genade (gunfactor)
6. Ook wij mogen daarin toenemen
7. Onze geestelijke bronnen worden bevochten door satan en door mensen
8. Yeshua heropende de oude bronnen van de Thora
9. Yeshua opende de nieuwe bronnen van de Heilige Geest
10. Beide bronnen zijn nodig om een vruchtbaar leven in vrijheid te leven